

KAPALI MARAŞ

Mevcut tapulara göre Kapalı Maraş 3 Vakfa; Bilal Ağa Vakfı, Abdullah Paşa Vakfı ve Lala Mustafa Paşa Vakfına aittir. Gelirleri 307 yıl boyunca hayır işlerinde kullanılmıştır. İngilizler, Rumlar ve Uluslararası Makamlar, 307 yıl Maraş'ın (1571-1878) Vakıf malı olarak kullanıldığını kabul etmişlerdir.

1878'de Kıbrıs'ın idaresi İngilizlere devredildiğinde ve Lozan Antlaşması'nda İngilizler vakıfları Vakıf Kanunlarına göre idare edeceklerine dair imza attılar. Vakıf kanunları bir vakıf malını hiçbir şekilde vakıf olmaktan çıkarılamayacağını söyler. 1960'da Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasına vakıf kanunları girmiştir.

KAPALI MARAŞ'TAKİ BİR PARSELİN ABDULLAH PAŞA VAKFI'NA AİT OLDUĞUNU GÖSTEREN İNGİLİZ TAPU KÜTÜĞÜ

Village or Town Varosha Plot 627
Locality in the town "Ay. Town" Reference to Map Sheet No. 1529
Plan 33/1240 Plot #88
Boundaries: Evangelis Loizos; Road; Ilegha St. Solomos and De-
metris St. Solomos Patros; Michailakis Ysaacis Loizos des.

Property House of five rooms and one verandah and one kitchen
and w.c. yard one awlath and ³⁰⁴² 3042 sq. feet with trees

Category of (1) Property Mulk. 1. (2) Grounds Arazi mevkufe

Name of Vakf Abdullah Paşa
Class of Vakf Mullaqna 2.
Charges (if any) İjare-i Zemîn $2 \frac{31}{40}$ cps per annum
Assessed Value 18000 cp. Charge, Law XII., 1907 (28) $2 \frac{31}{40}$ cps per annum
Law IX., 1908 (10) per an. cp. p.

Holder (a) As below.

Share or Interest (a) As below.

Title acquired (a) A) By inheritance from their father Constandi St. Solomos B) By inheritance from her husband Constandi and C) By exchange of title.

Precious Registration (if any) 7617 + 7618 + 7619.

(a) If the property is held by more than one person, the names of the several holders with their respective shares or interests and the means by which they acquired the same are to be set out here.

Share or Interest	Holder	Title acquired	Şahısın İsmi	Transfers
2/15	Solomos Constandi St. Solomos	Inheritance	15	
2/15	Nicola Constandi St. Solomos	"	15	

1. Abdullah Paşa Vakfı

2. Yapılan işlem kiralamaktır: "İcâre-i Zemîn" zemin (yer) kirası demektir. Kira bedeli: $2 \frac{31}{40}$ cps per annum, yıllık kira $2 \frac{31}{40}$ Cyprus pounds.

3. İngiliz sisteminde kiracıya "Lease Holder" denir.

4. Bu şekilde kiracı statüsünde olan şahıslar şimdi mal sahibi gibi iddialarda bulunuyor.

SORU 1: Maraş Vakıf malı değilse niçin bu kadar yıl Evkaf'a Maraş için kira ödendi?

Maraş'ın Vakıf malı olduğunu İngiliz hükümeti kabul etmiştir ki, 1944-1959 yılları arasında yılda 2.230 Sterlin Vakıflar İdaresi'ne kira ödemiştir ve bu kirayı Kıbrıs Cumhuriyeti Vakıflara 1960-1962 yıllarında da ödemeye devam etmiştir. Bu kiraya birçok arazi ve Maraş'ta dahildir.

SORU 2: Vakıf mallarında zaman aşımı olur mu? OLMAZ

1955'de Evkaf Dairesi'nin Kıbrıs Türk Toplumuna devri üzerine, gasp edilen vakıf taşınmaz mallarının belirlenmesi için birçok araştırmalar başlatıldı. Bu dönemde Larnaka Kaza Mahkemesinde Tersefan Rum Köyü sakinleri bir dava açarak Tapuda tescilli olmayan Tersefan Çiftliğinin zaman aşımından iktisabını talep ettiler. Larnaka Kaza Mahkemesinde ikame edilen ve Rum Yargıçlar tarafından görülen ilgili davada, Evkaf Dairesi kendisini savunmuştur. Larnaka Kaza Mahkemesi Tersefan Çiftliğinin bir vakıf taşınmaz mal olduğunu, Ahkamül Evkaf Prensiplerine göre vakıf taşınmaz mallarının elden çıkarılamayacağı ve/veya devredilemeyeceği, vakıfların sürekli olduğu ve zaman aşımı nedeniyle iktisab edilemeyeceği hususlarını dikkate alarak, Tersefan Çiftliği'nin taşınmaz mal olduğuna dair Evkaf Dairesi lehine hüküm verilmiştir. Bu davada üretilen karar, emsal karar olarak mütalaa edildi. Bunun üzerine Tersefan Rum Köyü sakinleri Kıbrıs Sömürge Yüksek Mahkemesine bir İstinaf dosyaladılar, ancak istinafları Yüksek Mahkeme tarafından reddedildi.

(Bakınız Minas Sylvestrou and Others v. The High Council of Evkaf, CLR 1959-2960, Vol 24, page 153)

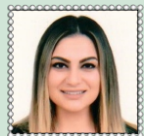
SORU 3: 1.5 Milyon Sterlin niçin ödendi?

Vakıf mallarının İngilizlerin İdaresinde olduğu dönemlerde kira bedellerini de İngilizler kararlaştırıyordu. Uzun seneler İngiliz İdaresi vakıf mallarının kiralarını çok düşük tuttu. O zamanlar da Türk toplumunun binalarının (okullar, hastaneler, camiler, vb.) tamirleri gibi birçok ihtiyacını da vakıflar karşılamaktaydı. İngiliz İdaresi kiraları çok düşük tuttuğu için, gelirler yetersiz kalmış ve Türk bölgeleri bakımsız kalmıştır. İngiliz İdaresi hata yaparak düşük tuttuğu kira gelirleri sonucu ortaya çıkan bina hasarlarının tamirlerini gerçekleştirmek üzere, hatalarını kabul ederek Türk yönetimine 1.5 milyon sterlin Hibe (Grant) vermiştir. Söz konusu imzalanan metin ise 1960 anlaşmasında 'Appendix U' diye geçmektedir. Toplum içindeki bu para ile ilgili yanlış algı ise verilen paranın gaspedilen Vakıf Malları için verildiği ve o malları geri alamayacağımız yönündedir.

SORU 4: Abdullah Paşa Vakfı kapandı mı?

Abdullah Paşa Vakfı, taşınmazların sadece gelirlerinin vakfedildiği a'şarlı bir vakıf mıdır? 1935'de yapılan toplu aşar tazminatı ödemeleri karşılığında Abdullah Paşa Vakfı ortadan kalkmış, Kıbrıs Adası'nda böyle bir vakıf kalmamış mıdır? Bu soru her bakımdan hatalı ve yanlıştır. En başta Abdullah Paşa Vakfı yalnız öşür geliri vakfedilen malvarlığından ibaret bir vakıf değil, aşarla birlikte binlerce dönüm gayrimenkullerin mülkiyet ve tasarruf haklarının da vakfedildiği sahih ve lazım bir vakıftır. Vakfiye hükümlerine göre müteveli ve vakfın evlad ve ahfadı vakıf malvarlığından değil, şayet kalırsa gelir fazlasında hak sahibidir. Oysa aşar tazminatı ödenirken ahkâmü'l-evkâf prensiplerinin bu temel kuralına uyulmamış, sanki vakıf mallarında hak sahibiymişler gibi vakıf malvarlığı değerinin bir kısmı müteveli ve ahfada nakit olarak ödenmiştir. Temelde yanlış olan bu uygulama sırasında, aşar tazminatının %10'u, vakfın Kıbrıs'taki cami, mektep ve çeşmesinin giderlerini karşılamak ve hizmetin devamını sağlamak üzere müteveli vekili sıfatıyla Abdullah Paşa Vakfı'nın faaliyetlerini yürüten Evkâf İdaresi'ne bırakılmıştır. Aşar taviz bedeli ödenmesi sırasında Abdullah Paşa Vakfı'nın ortadan kaldırılması hiçbir şekilde gündeme gelmemiş, daha sonra Evkâf Murahhası Sir Münir'in tek imza ile T.C. Kıbrıs Konsolosluğu'na 1940'da verdiği cevapta ileriye sürülmüştür. **Bu, vakıf mevzuat hükümlerine aykırı hukuken geçersiz bir iddiadır.**

Kapalı Maraş ile ilgili bilgiler ve belgeler sitemizde mevcuttur. (www.evka.org)

Eda Akbil
01 Temmuz

Cem Dilhan
07 Temmuz

Remziye Semai
08 Temmuz

Hüseyin Behlül
10 Temmuz

Fatma Mistikoğlu
17 Temmuz

Fatoş Arkut
22 Temmuz

Hasan Gökşan
26 Temmuz

Yeni Yaşınızın Hayal
Ettiğiniz Bütün Güzellikleri
Getirmesi Dileğiyle,
Doğum Gününüz
Kutlu Olsun.

